

ת"פ (קריות) 65102-10-21 - מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ (קריות) 65102-10-21 - מדינת ישראל נ' פלונישלום קריות

ת"פ (קריות) 65102-10-21

מדינת ישראל

נגד

פלוני

בית משפט השלום בקריות

[25.06.2024]

כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

פסק דין

כתב האישום וההליכים

- הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה עונשית בעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) ובעבירת תקיפה סתם- בת זוג, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי לכתב האישום היו הנאשם והמתלוננת בני זוג נשואים כשנתיים, התגוררו יחדיו ולהם ילד משותף. ביום 16.7.21 התווכחו השניים בנוגע לטיפול בבנם, המתלוננת רצתה לחייג לאחותה, אז נטל הנאשם את הטלפון מידה בחוזקה וסרב להשיב לה אותו והיא בתגובה לקחה את מפתחות הרכב. בהמשך, נטל הנאשם מידה את המפתחות והכה בפלג גופה העליון כשהיא אוחזת בבנם. בהמשך דרש מהמתלוננת להתנצל בפניו והתנה את השבת הטלפון הנייד שלה בכך שתתנצל. המתלוננת התקשרה לאחותה אשר הגיעה למקום והנאשם, שסבר כי היא משוחחת עם אחותה על אמו, איים עליה באומרו כי ירצח את מי שמדבר על אמו ומשך בשערות ראשה כל זאת בנוכחות אחותה. עקב כך נתלשו קצוות שערות המתלוננת.
- לצורך שלמות התמונה יצוין כי במסגרת הסכמות הצדדים הופנה הנאשם לשירות המבחן תוך שהוסכם שהנאשם יהא רשאי לבקש התייחסות לשאלת ההרשעה אשר לא תחייב את המאשימה. תסקירי שירות המבחן

3. שירות המבחן הגיש חמישה תסקירים בעניינו של הנאשם, שהתפרשו על פני תקופה של כשנה. מטעמים של צנעת הפרט לא ארחיב ובתמצית ייאמר כי הנאשם כבן 37, נעדר עבר פלילי, גרוש ואב לילד כבן שלוש. הנאשם שירת בצבא, הוא משרת במילואים ועובד שנים רבות בחברת הייטק. ביחס לביצוע העבירות צוין כי הנאשם מבטא עמדה מצמצמת אם כי הוא חש בושה וטראומה ממעשיו ותולה אותם במצוקה רגשית אותה עת. הנאשם הביע הסכמה לטיפול והדיונים נדחו לשם כך מעת לעת. עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל גויס הנאשם למילואים ומשכך הליך הטיפול נקטע. לאחר שילובו מחדש בקבוצה טיפולית שונה הפרוגנוזה בעניינו הייתה חיובית, צוין כי הוא נתרם מההליך ומביע מוטיבציה גבוהה. בשיחות שקיימה קצינת המבחן עם המתלוננת תיארה היא את מערכת היחסים במהלך תקופת הנישואין. כן עלו תלונות על אודות התנהגותו גם לאחר הגירושין וכי הגם שהנאשם אינו פועל באופן מאיים כלפיה חוותה אותו המתלוננת כתוקפני, ביקורתי ומזלזל. כן טענה המתלוננת שהיא עושה מאמץ להסתגל למערכת היחסים החדשה של הנאשם ולהכיר בפרידתם. בסיכומו של דבר צוין כי רמת הסיכון להישנות עבירות גבוהה אך הומלץ לשלב את הנאשם בצו מבחן למשך שנה לצד מאסר מותנה. ביחס לשאלת ההרשעה צוין כי לא הוצגו מסמכים לתמיכה בטענה לפגיעה בפרנסה ועל כן הותר שירות המבחן את הנושא להכרעת בית המשפט. טיעוני הצדדים לעונש ולשאלת ההרשעה
4. ב"כ המאשימה הדגישה את הערכים המוגנים שנפגעו ואת חומרת האירוע, לרבות העובדה שחלקו התרחש בנוכחות הבן הקטין, בעוד המתלוננת מחזיקה אותו. לאור כך עתרה המאשימה למתחם ענישה הנע בין 12-24 חודשי מאסר בפועל. המאשימה הפנתה לאמור בתסקירים ולהערכת המסוכנות הגבוהה אך ציינה כי יש הצדקה לסטות לקולה ממתחם הענישה כך שיוטל מאסר לריצוי בעבודות שירות ולא בכליאה. כן עתרה להורות על צו מבחן. ביחס לשאלת ההרשעה צוין כי הכלל הוא הרשעה וכי במקרה זה מדובר בעבירה שאינה מאפשרת הימנעות מהרשעה, כמו גם שהנאשם לא הוכיח נזק קונקרטי ממשי.
5. ב"כ הנאשם טען כי הקשיים בהליך הטיפולי וביחסי הזוג לאחר הפרידה נבעו בין היתר מגיוס הנאשם לשירות מילואים וכי בסופו של יום הנאשם שולב בהליך טיפול שתאם את צרכיו ולראיה התרשמותם החיובית של גורמי הטיפול הודגש כי מדובר בנאשם שזו הסתבכותו הראשונה עם החוק, הוא עובד שנים רבות במקום עבודתו ומנהל אורח חיים נורמטיבי. כן נטען כי יחסי הזוג טעונים ויש להביא בחשבון את דברי המתלוננת (במובן שעמדותיה תורמות למצב ביניהם). לאחר הדיון הגיש הסנגור מסמכים על אודות עיסוקו של הנאשם וביקש להימנע מהרשעה ולהסתפק בצו מבחן, כהמלצת שירות המבחן.
6. הנאשם בדברו האחרון התמקד בהליך הטיפולי והסביר שבמקום עבודתו לא מודעים להליך. דיון והכרעה
7. הכללים שנקבעו בפסיקה בדבר האפשרות להימנע מהרשעה ידועים ולא ראיתי להרחיב. עם זאת אזכיר כי הכלל הוא הרשעה ואילו הימנעות מתוצאה זו היא החריג וזאת במקרים בהם נמצא שקיים יחס בלתי סביר בין הנזק שייגרם לנאשם מהרשעתו בדיון, לבין האינטרס החברתי שבמיצוי הדין עמו ובתועלת הציבורית שתושג מכך (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3) 337; ע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל (31.12.2007)). בתמצית ייאמר כי לצורך מענה על שאלה זו בוחן בית המשפט ראשית אם העבירה, בנסיבות ביצועה, מאפשרת להימנע מהרשעה מבלי שיפגעו יתר שיקולי הענישה. ככל שהתשובה לשאלה זו חיובית נבחנת השאלה "עד כמה עלול הנאשם להיפגע כתוצאה מעצם ההרשעה" (ע"פ 8169/20 חיים שלום נ' מדינת ישראל (26.8.2021)), כאשר עיקר הבדיקה היא ביחס לפגיעה בשיקומו ובעתידו של הנאשם.

8. כידוע, עבירות אלימות במשפחה נתפסות כבעלות חומרה ממשית ומשכך לא בנקל יקבע בית המשפט שניתן להשיג את תכליות הענישה בעבירות אלו תוך ויתור על הרשעה (ראו למשל רע"פ 6002/22 אלכסנדר ריאבנקו נ' מדינת ישראל (19.9.2022); רע"פ 8755/21 פלוני נ' מדינת ישראל (23.1.2021), פסקה 9; רע"פ 1454/21 פלוני נ' מדינת ישראל (4.3.2021), פסקה 8). עם זאת, לצורך קביעה שמדובר במקרה בו לא ניתן לוותר על הרשעה יש לבחון את נסיבותיו הפרטניות ולעמוד על מהותן. מבלי להקל ראש בחומרת המעשה, מדובר באירוע נקודתי שלא גרם לחבלת גוף ומאז חלפו כשלוש שנים. אכן, האיום בוטה ומשיכת השיער משפילה וכואבת ועדיין סברתי שאין מקום לקבוע שמדובר במקרה שאינו מאפשר לוותר על הרשעה ללא בחינת יתר הנסיבות, אלא השאלה היא מידת הפגיעה שתסב ההרשעה לשיקום הנאשם ואם היא כזו המצדיקה וויתור על הרשעה בשים לב למכלול הנסיבות.

9. טענת הנאשם היא שעבודתו כוללת נסיעות תכופות לחו"ל לרבות לארצות הברית ולכן הרשעה עלולה למנוע ממנו כניסה למדינות מסוימות ולפגיעה אפוא במקום עבודתו. אפשרתי למאשימה להגיב על מסמכים שצורפו בנושא אך היא לא טענה לגופם של דברים. אקדים ואומר כי לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים, ראיתי במקרה זה כמצדיק להימנע מהרשעה בנסיבות העניין הכוללות, אם כי לא בלי התלבטות. אנמק מסקנתי להלן.

10. הנאשם שלפני צעיר יחסית וטרם ביסס את מעמדו בשוק העבודה ובחיים בכלל באופן המאפשר לו יציבות ובטחון. עם זאת, הוא עובד במקום עבודה אחד שנים רבות והוא מוערך בו מאוד. עבודתו כוללת נסיעות לחו"ל לרבות למדינות בהן קיימת מניעות אפשרית לכניסת בעלי עבר פלילי. ברי אפוא שהרשעה עלולה לפגוע בו והשאלה היא אם מדובר בפגיעה בעוצמה המצדיקה לוותר על הרשעה. בעניין זה השיקולים מושכים לכיוונים שונים. מחד גיסא, ניתן לטעון כי הנאשם אינו חייב לטוס למדינות אלו וככל שתפקידו מחייב זאת הוא יכול להחליף תפקיד באותו מקום עבודה, אך מאידך גיסא ברי שמגבלה זו תפגע במעמדו במקום העבודה, ביכולתו להתקדם ולהתפתח בו ואפשר שאף ביכולתו להמשיך במקום זה.

11. ושוב חוזרת השאלה למקומה: האם פגיעה זו מצדיקה להימנע מהרשעה או שמא זו פגיעה אינהרנטית להרשעה שאינה מצדיקה שינוי מהכלל בדבר הרשעה. בעניין זה יש להביא בחשבון כי מדובר באדם העובד באותו מקום עבודה מתחילת דרכו התעסוקתית ומשכך פגיעה ביכולתו להמשיך לעבוד במקום זה, או להתקדם בו, היא פגיעה שאין להקל בה ראש, העלולה להחזירו שנים אחורה. פגיעה זו אינה מסתכמת רק בהיבט התעסוקתי אלא היא עלולה לגרום בתורה פגיעה גם בהיבט השיקומי, שכן מובן שפגיעה תעסוקתית (במובן של אובדן מקום עבודה בו אדם עובד שנים רבות) עלולה לגרום פגיעה כלכלית, נפשית ותדמיתית אשר יפגעו בשיקומו של הנאשם לרבות ביחסיו עם המתלוננת. משכך מדובר בפגיעה קונקרטיה מהסוג שמצדיק בחינת האפשרות להימנע מהרשעה במקרה המתאים.

12. כאן המקום להביא בחשבון את העובדה שמאז האירוע חלפו כשלוש שנים בהן לא נפתחו תיקים נוספים. בני הזוג נפרדו, אך לפניהם שנים רבות של קשר בנוגע לגידול בנם. נקודה זו ראויה לתשומת לב מיוחדת והנאשם פועל לשם כך בהליכי טיפול אליהם הוא נרתם תוך מוטיבציה רבה ושירות המבחן סבור שיהיה בכך להפחית ממסוכנותו ולתרום לשיפור הקשר שבין השניים. בעניין זה אדגיש שהנאשם הקפיד להמשיך בהליך הטיפולי הגם שהוא גויס למילואים לתקופה ארוכה (מעל שלושה חודשים וחצי ברציפות עם תחילת המלחמה) ויש בכך ללמד על רצינותו והיותו מחויב לתהליך. מובן גם שיש בכך ללמד אף על היותו אזרח תורם ומועיל הראוי להתחשבות. כן אפנה למורכבות הקשר שבין השניים אף לאחר הגירושין (כמשתקף בתסקירים) ללמדנו על חשיבות הטיפול ומתן כלים לשניים לקיים קשר בריא לצורך גידול בנם המשותף. לאור כל זאת רואה אני חשיבות של ממש בהמשך הטיפול ודומה שהימנעות מהרשעה תהווה תמריץ חיובי לנאשם להתמיד בהליך הטיפולי ולסיימו, מטרה שאף המתלוננת רואה כראויה וחשובה. כידוע, במקרה שהנאשם לא יבצע את צו המבחן כנדרש הוא מצוי בסיכון להרשעה ולענישה מחדש (סעיף 20 לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969). סנקציה זו עשויה כמובן להוות תמריץ חיובי ראוי ממנו יצאו הנאשם, המתלוננת ובנם נשכרים לאור כך שלפניהם שנים רבות של קשר מתחייב.
13. לאור כל זאת דעתי היא שנתוני מקרה זה מצדיקים, על רקע מכלול הנסיבות, להימנע מהרשעה. ודוק: ציינתי לעיל שהתלבטתי בנושא ואולם בסופו של יום הכריע צבר השיקולים הרלוונטיים וכוונתי לעבר הנקי; לתפקוד התקין בחיים; להיות הנאשם איש עובד שנים רבות; למחויבות להליך הטיפולי שביכולתו להפחית סיכון ולסייע לצדדים בהמשך חייהם; לנזק שעלולה לגרום ההרשעה בזיקה להליך השיקומי; לחלוף הזמן הרב מאז האירוע; להיעדר אירועים נוספים; ולתמריץ החיובי שיושג בהימנעות מהרשעה. לא התעלמתי מכך ששירות המבחן לא המליץ על תוצאה זו ואולם דומה שעשה כן בשל היעדר מסמכים, הגם שסבר שפגיעה בפרנסה ראויה להתחשבות במקרה זה בשאלת ההרשעה. משכך, אין לראות בדברים אלו משום הבעת עמדה שלילית ודומה שניתן אף לראות בעמדת שירות המבחן כחיובית בנושא, כך שאם היו בפניו מלוא הנתונים, היה סבור שיש מקום להימנע מהרשעה. לא התעלמתי גם מהמסוכנות שהוערכה עדין כגבוהה ואולם זאת יש להבין על רקע העובדה שהנאשם טרם השלים את ההליך הטיפולי (בין היתר על רקע שירות מילואים ארוך) ובשים לב לכך שחלפו שלוש שנים מאז האירוע, בני הזוג התגרשו ומאז לא התרחשו אירועים נוספים.
14. עם זאת, על מנת לאזן את התוצאה אוסיף צו של"צ קצר שיהווה עונש מוחשי חינוכי, כך שדומה שהתמהיל העונשי הכולל משיג בצורה ראויה את תכליות הענישה והשיקום במקרה זה.
15. סיכומי של דבר אני קובע כדלקמן:
- א. אני מבטל את ההרשעה בהתאם לסעיף 192א' לחסד"פ.
- ב. אני מעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך 12 חודשים. הובהר לנאשם, בלשון פשוטה, כי עליו למלא אחר הוראות שירות המבחן וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את הצו, להרשיעו ולהטיל עליו ענישה נוספת.
- ג. אני מחייב את הנאשם לבצע 100 שעות של"צ בהתאם לתכנית שיגיש שירות המבחן בתוך 45 ימים. הובהר לנאשם, בלשון פשוטה, כי עליו לבצע את הצו בהתאם להוראות שירות המבחן וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיעו, להרשיעו ולהטיל עליו ענישה נוספת.
- ד. אני מחייב את הנאשם לפצות את המתלוננת (ע"ת 2) בסך 3,000 ₪ וזאת בתוך 90 יום.
- ה. הנאשם יתחייב להימנע בתוך שנה מביצוע עבירת אלימות כלפי בת זוג. ככל שיפר התחייבות זו ישלם סך של 3,000 ₪. הנאשם הצהיר שהוא מבין את תוכנה של ההתחייבות ומסכים לה כך שאין צורך בחתימה. המאשימה תמציא למזכירות את פרטי המתלוננת ותביא לידיעתה תוכנו של פסק הדין. המזכירות תמציא את פסק הדין לשירות המבחן. הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום. ניתן היום, י"ט סיוון תשפ"ד, 25 יוני 2024, במעמד הצדדים.